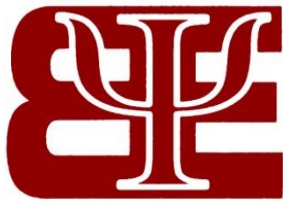

**ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ (ΨΕΒΕ)**

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ Α.Π.Θ.

ΗΜΕΡΙΑΔΑ

**Ποσοτικές και Ποιοτικές Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στις
Επιστήμες της Συμπεριφοράς: Θεωρία και Πρακτικές Εφαρμογές**

Κυριακή 18 Δεκεμβρίου 2022

9:00-15:00

**Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕ.Δ.Ε.Α) του
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**

Πληροφορίες εγγραφής

**<https://pseve.org>
<http://www.psy.auth.gr>**

Πρόγραμμα και Περιλήψεις

Χορηγός: Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ.

ΗΜΕΡΙΔΑ

Ποσοτικές και Ποιοτικές Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στις Επιστήμες της Συμπεριφοράς: Θεωρία και Πρακτικές Εφαρμογές

Οργανωτική και Επιστημονική Επιτροπή

Παναγιώτα Μεταλλίδου	Πρόεδρος της ΨΕΒΕ
Γεωργία Στεφάνου	Γραμματέας
Νικόλαος Τσιγγίλης	Ταμίας
Ειρήνη Δερμιτζάκη	Μέλος
Δέσποινα Τατά	Μέλος

Γενικές πληροφορίες

Χώρος των εργασιών της Διημερίδας

Οι εργασίες της Ημερίδας θα πραγματοποιηθούν την Κυριακή 18/12/2022 στο Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕ.Δ.Ε.Α) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Γλώσσα

Η γλώσσα των εργασιών είναι η ελληνική.

Γραμματεία

Η Γραμματεία της Ημερίδας θα βρίσκεται στο ισόγειο του ΚΕ.Δ.Ε.Α του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και θα είναι ανοικτή για εγγραφές και πληροφορίες την Κυριακή 18/12/2022 από ώρα 09:00 έως 15:00.

Εγγραφή και Τέλη εγγραφής

Το κόστος εγγραφής στην Ημερίδα έως και **4 Δεκεμβρίου 2022** είναι 10 ευρώ για τα Μέλη της ΨΕΒΕ, 15 ευρώ για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών μη μέλη της ΨΕΒΕ, και 20 ευρώ για επαγγελματίες και άλλες κατηγορίες μη μέλη της ΨΕΒΕ. Το κόστος εγγραφής στην Ημερίδα **από 5 Δεκεμβρίου 2022** είναι 15 ευρώ για τα Μέλη της ΨΕΒΕ, 20 ευρώ για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού

προγράμματος σπουδών μη μέλη της ΨΕΒΕ, και 25 ευρώ για επαγγελματίες και άλλες κατηγορίες μη μέλη της ΨΕΒΕ.

Τα τέλη εγγραφής περιλαμβάνουν τη συμμετοχή και την παρακολούθηση των εργασιών της Ημερίδας, το έντυπο του Προγράμματος και των Περιλήψεων, τον Καφέ, και τη Βεβαίωση Συμμετοχής η οποία θα δοθεί στους συμμετέχοντες με τη λήξη της Ημερίδας.

Η τραπεζική κατάθεση πρέπει να περιλαμβάνει οπωσδήποτε **«ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΚΑΤΑΘΕΤΗ»** και έχει ως εξής:

Τράπεζα Πειραιώς: **Αρ. Λογ. 5202-056617-779 (IBAN: GR45 0172 2020 0052 0205 6617 779)**

Η αίτηση εγγραφής και η απόδειξη τραπεζικής κατάθεσης του κόστους εγγραφής πρέπει να σταλούν με τη χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: gstephanou@psy.auth.gr

Πληροφορίες

Γεωργία Στεφάνου, Γραμματέας ΨΕΒΕ, E-mail:
gstephanou@psy.auth.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Κυριακή 18/12/2022

09:00 - 09:15	Εγγραφές
09:15 - 09:30	Έναρξη – Χαιρετισμοί
09:30 - 10:15	Προσκεκλημένη Ομιλία 1
10:15 - 11:00	Προσκεκλημένη Ομιλία 2
11:00 - 11:30	Διάλειμμα
11:30 - 14:30	Παράλληλα Προσκεκλημένα Εργαστήρια
14:45 - 15:00	Κλείσιμο Ημερίδας

Προσκεκλημένες Ομιλίες

Προσκεκλημένη Ομιλία 1

Η εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία (Grounded Theory) ως μεθοδολογική προσέγγιση της ποιοτικής έρευνας

Γεώργιος Τσιώλης, Καθηγητής Μεθοδολογία έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες-Μέθοδοι ποιοτικής έρευνας, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Προσκεκλημένη Ομιλία 2

Μοντελοποίηση Δομικών Εξισώσεων με τη χρήση της R

Αγγελος Μάρκος, Αναπληρωτής καθηγητής Ανάλυση Δεδομένων στις Κοινωνικές Επιστήμες, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Προσκεκλημένα Εργαστήρια

Προσκεκλημένο Εργαστήριο 1

Ανάλυσης δεδομένων σύμφωνα με τις αρχές της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας (Grounded Theory)

Γεώργιος Τσιώλης, Καθηγητής Μεθοδολογία έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες-Μέθοδοι ποιοτικής έρευνας, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Προσκεκλημένο Εργαστήριο 2

Μοντελοποίηση Δομικών Εξισώσεων με τη χρήση της R

Αγγελος Μάρκος, Αναπληρωτής καθηγητής Ανάλυση Δεδομένων στις Κοινωνικές Επιστήμες, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Προσκεκλημένη Ομιλία 1

Η εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία (Grounded Theory) ως μεθοδολογική προσέγγιση της ποιοτικής έρευνας

Γεώργιος Τσιώλης

Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Περίληψη

Στην εισήγηση θα παρουσιαστούν οι βασικές αρχές και τα χαρακτηριστικά της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας (ΕΘΘ, Grounded Theory) ως μεθοδολογικής προσέγγισης της ποιοτικής κοινωνικής έρευνας. Ειδικότερα, η προσέγγιση θα τοποθετηθεί στο ιστορικό της πλαίσιο και θα καταδειχθεί ο τρόπος που οι εισηγητές της ΕΘΘ, Glaser και Strauss (1967), επιχείρησαν να απαντήσουν στις μεθοδολογικές προκλήσεις της εποχής τους. Θα συζητηθούν οι μετεξελίξεις της προσέγγισης κυρίως σε ό,τι αφορά τους τρόπους με τους οποίους διαπλέκεται η θεωρία με την ερευνητική πράξη. Θα αποσαφηνιστούν, δε, κεντρικές έννοιες της προσέγγισης, όπως εκείνες της «θεωρητικής ευαισθησίας», της «απαγωγής» (abduction), της «διαρκούς σύγκρισης» καθώς και η στρατηγική της «θεωρητικής δειγματοληψίας». Τέλος, θα παρουσιαστεί σχηματικά η διάρθρωση της ερευνητικής διαδικασίας σύμφωνα με τις αρχές της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας.

Προσκεκλημένη Ομιλία 2

Μοντελοποίηση Δομικών Εξισώσεων με τη χρήση της R

Άγγελος Μάρκος

*Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο
Θράκης*

Περίληψη

Η μοντελοποίηση δομικών εξισώσεων (structural equation modelling – SEM) είναι μια ολοκληρωμένη μεθοδολογία για την αναπαράσταση, την εκτίμηση και τον έλεγχο ερευνητικών υποθέσεων που αναφέρονται στις συσχετίσεις και τις σχέσεις μεταξύ μεταβλητών. Η μεγάλη διάδοσή της στο χώρο των κοινωνικών επιστημών οφείλεται κυρίως στην ευελιξία της και στη δυνατότητα μοντελοποίησης πολύπλοκων σχέσεων που περιλαμβάνουν τόσο παρατηρήσιμες (μετρήσιμες) όσο και μη παρατηρήσιμες (λανθάνουσες) μεταβλητές. Στο θεωρητικό μέρος θα παρουσιάσουμε τα βήματα της μοντελοποίησης δομικών εξισώσεων, τα βασικά είδη μοντέλων SEM και τα είδη ερευνητικών ερωτημάτων που μπορούν να απαντηθούν μέσω της εφαρμογής τους.

Προσκεκλημένο Εργαστήριο 1

Ανάλυσης δεδομένων σύμφωνα με τις αρχές της εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας (Grounded Theory)

Γεώργιος Τσιώλης

Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Περίληψη

Στο εργαστήριο θα παρουσιαστούν και θα εφαρμοστούν διαδικασίες ανάλυσης εμπειρικών δεδομένων, που ακολουθούν τη λογική της Grounded Theory, και ειδικότερα της «κωδικοποίησης» σύμφωνα με την εκδοχή που έχει προταθεί από τους Strauss και Corbin (1998a). Θα επιχειρηθεί να καταδειχθεί πώς μέσω της διαδικασίας της κωδικοποίησης, στα τρία της στάδια (ανοικτή, κατ' άξονα, επιλεκτική κωδικοποίηση), επιτυγχάνεται με συστηματικό και μεθοδικά ελεγμένο τρόπο η μετάβαση από τα πρωτογενή εμπειρικά δεδομένα στις έννοιες, τις κατηγορίες, τις υποθέσεις και εν τέλει στη διατύπωση μιας εμπειρικά θεμελιωμένης θεωρίας. Μέσα από την πραγματοποίηση ασκήσεων οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες στο Εργαστήριο θα έχουν την ευκαιρία να πειραματιστούν με τις ως άνω διαδικασίες. Στο περιθώριο του εργαστηρίου θα παρουσιαστούν οι τρόποι με τους οποίους το λογισμικό πρόγραμμα NVivo μπορεί να συνεισφέρει ουσιαστικά στην οργάνωση και διαχείριση ποιοτικών δεδομένων, στη διαδικασία της κωδικοποίησης, στην αναζήτηση και την ανάκτηση δεδομένων, στην οπτικοποίηση των ευρημάτων της ανάλυσης μέσω σχηματικών απεικονίσεων καθώς και στη σύνταξη εκθέσεων από τα δεδομένα.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Τσιώλης, Γ. (2014) *Μέθοδοι και Τεχνικές Ανάλυσης στην Ποιοτική Κοινωνική Έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.
- Bazeley, P., & Jackson, K. (2013). *Qualitative data analysis with NVivo*. London: Sage Publications.
- Charmaz, K. (2006). *Constructing Grounded Theory: a Practice Guide through Qualitative Analysis*, London: Sage.
- Dey, I. (1999). *Grounding Grounded Theory. Guidelines for Qualitative Inquiry*. San Diego: Academic Press.
- Glaser, B., & Strauss, A. (1967). *The discovery of grounded theory: Strategies for qualitative research*. Chicago: Aldine.
- Kelle, U. (2005). "Emergence" vs. "Forcing" of Empirical Data? A Crucial Problem of "Grounded Theory" Reconsidered. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*, 6(2), <https://doi.org/10.17169/fqs-6.2.467>
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998a). *Basics of Qualitative Research. Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*, (2η έκδ.). London: Sage.
- Strauss, A. & Corbin J. (1998b). Grounded Theory Methodology. An Overview. In N. Denzin, & Y. Lincoln (Eds). *Strategies of Qualitative Inquiry*, (pp. 158-183). London: Sage Publications.

Προσκεκλημένο Εργαστήριο 2

Μοντελοποίηση Δομικών Εξισώσεων με τη χρήση της R

Αγγελος Μάρκος

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο
Θράκης

Περίληψη

Η μοντελοποίηση δομικών εξισώσεων (structural equation modelling – SEM) είναι μια ολοκληρωμένη μεθοδολογία για την αναπαράσταση, την εκτίμηση και τον έλεγχο ερευνητικών υποθέσεων που αναφέρονται στις συσχετίσεις και τις σχέσεις μεταξύ μεταβλητών. Η μεγάλη διάδοσή της στο χώρο των κοινωνικών επιστημών οφείλεται κυρίως στην ευελιξία της και στη δυνατότητα μοντελοποίησης πολύπλοκων σχέσεων που περιλαμβάνουν τόσο παρατηρήσιμες (μετρήσιμες) όσο και μη παρατηρήσιμες (λανθάνουσες) μεταβλητές. Στο εργαστηριακό μέρος θα εφαρμόσουμε μοντέλα δομικών εξισώσεων σε πραγματικά δεδομένα, μέσω του πακέτου lavaan της R, με έμφαση στην επιβεβαιωτική ανάλυση παραγόντων και τα μοντέλα διαμεσολάβησης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα βήματα της μοντελοποίησης δομικών εξισώσεων
- «μεταφράζουν» ερευνητικές υποθέσεις σε μοντέλα δομικών εξισώσεων τόσο διαγραμματικά όσο και σε κώδικα (πακέτο lavaan)
- προσαρμόζουν μοντέλα δομικών εξισώσεων σε πραγματικά δεδομένα με το lavaan
- ερμηνεύουν τις τιμές των παραμέτρων ενός μοντέλου
- τροποποιούν ένα μοντέλο εάν είναι απαραίτητο

Προαπαιτούμενα

- Βασικές γνώσεις περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής, συσχέτιση και γραμμική παλινδρόμηση
- Εγκατεστημένο Λογισμικό: R (<https://www.r-project.org/>) και R Studio Desktop (<https://www.rstudio.com/products/rstudio/>)
- Το υλικό του σεμιναρίου (διαφάνειες, κώδικας R και σύνολα δεδομένων) θα αναρτηθούν στο <https://github.com/amarkos/semworkshop>

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Brown, T. (2015). *Confirmatory Factor Analysis for Applied Research* (2nd Ed). Guilford Press.
- Kline, R. B. (2021). *Μοντέλα δομικών εξισώσεων (S.E.M.) Αρχές και Εφαρμογές* (μτφ. Π. Πολυχρονίδου). Αθήνα: Προπομπός.
- Rosseel, Y. (2012). lavaan: An R Package for Structural Equation Modeling. *Journal of Statistical Software*, 48(2), 1–36. doi:10.18637/jss.v048.i02.
- Τσιγγίλης, Ν. (2010). Βασικές έννοιες και διαδικασία εφαρμογής της μοντελοποίησης δομικών εξισώσεων στις κοινωνικές επιστήμες. *Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος*, 8, 1-35.

Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος

ΨΕΒΕ

Σκοπός της Εταιρείας είναι η προαγωγή της επιστήμης της ψυχολογίας και η διάδοση της ψυχολογικής γνώσης τόσο στη Βόρεια Ελλάδα όσο και σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο αλλά και διεθνώς. Η υποστήριξη της επικοινωνίας και της επιστημονικής προόδου των ψυχολόγων. Η προώθηση και διάδοση της ψυχολογικής επιστημονικής γνώσης και εμπειρίας στην κοινωνία.

Για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών η Εταιρεία διαθέτει τα παρακάτω μέσα: Την οργάνωση συνεδρίων, (διημερίδων και σεμιναρίων, μετεκπαιδευτικών μαθημάτων, την έκδοση βιβλίων και περιοδικών, τις δημόσιες διαλέξεις, συγκεντρώσεις και συζητήσεις, τη στήριξη και διευκόλυνση της επιστημονικής και ερευνητικής συνεργασίας των μελών της Εταιρείας, τη συνεργασία με άλλες επιστημονικές Εταιρείες και Ιδρύματα εντός και εκτός Ελλάδος.

Από το καταστατικό της ΨΕΒΕ